

Sygn. akt II Ka 402/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jerzy Kozaczuk
Sędziowie:	SSO Mirosław Onisko (spr.) SSO Grażyna Orzechowska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Arkadiusza Szewczaka

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2018 r.

sprawy **K. M.**

oskarżonego z art. 300 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 13 marca 2018 r. sygn. akt II K 176/17

zmienia wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną orzeczonej wobec oskarżonego K. M. grzywny przyjmuje art. 33 § 2 kk; w pozostałej części utrzymuje wyrok w mocy; zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego E. O. w T. kwotę 840 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez oskarżyciela posiłkowego w toku postępowania odwoławczego; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 700 złotych tytułem opłaty za II instancję oraz kwotę 20 złotych tytułem wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 402/18

UZASADNIENIE

K. M. został oskarżony o to, że w dniu 6 i 11 grudnia 2012 r. w S., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu: prawomocnego wyroku z dnia 24 maja 2010 r. Sądu Rejonowego w Siedlcach w sprawie V GC 164/10 utrzymującego w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany w dniu 23 września 2009 r. w sprawie V GNc 1247/09 nakazujący K. M. zapłatę na rzecz powoda E. O. w T. kwotę 22.630 euro z odsetkami oraz prawomocnego wyroku z dnia 23 marca 2011 r. Sądu Rejonowego w Siedlcach w sprawie V GC 17/11 zasądzającego od pozwanego K. M. na rzecz powoda E. O. w T. kwotę 22.130,21 euro z odsetkami oraz tytułów wykonawczych wystawionych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S.: SM (...) z kwotą należności głównej w wysokości 614 zł; SM (...) z kwotą należności głównej w wysokości 614 zł; (...) z kwotą należności głównej w wysokości 614 zł; SM (...) z kwotą należności głównej w wysokości 614 zł; SM (...) z kwotą należności

głównej w wysokości 614 zł; (...) z kwota należności głównej w wysokości 211 zł; SM (...) z kwotą należności głównej w wysokości 614 zł; SM (...) z kwotą należności głównej w wysokości 614 zł; SM (...) z kwotą należności głównej w wysokości 3.179,40 zł; oraz tytułów wykonawczych wystawionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w dniu 19 października 2011 r. od (...) do (...), od (...), do (...); wystawionych w dniu 18 stycznia 2012 r. od (...) do (...); wystawionych w dniu 21 maja 2012 r. od (...) do (...); wystawionych w dniu 11 czerwca 2012 r. od (...) do (...) oraz (...); wystawionych w dniu 5 marca 2012 r. od (...) do (...); wystawionych w dniu 17 kwietnia 2012 r. od (...) do (...); wystawionych w dniu 23 sierpnia 2012 r. od (...) do (...); wystawionych w dniu 10 października 2012 r. od (...) do (...); wystawionych w dniu 7 listopada 2012 r. od (...) do (...) na łączną kwotę należności głównych w wysokości 65.574,98, zawierając w dniu 6 grudnia 2012 r. w S., opisaną aktem notarialnym Rep. A nr (...), warunkową umowę sprzedaży przysługującego mu udziału w wysokości 1/2 części we współwłasności nieruchomości położonej we wsi Ż. stanowiącej działkę nr (...) o powierzchni 1 ha 54 a 61 mkw objętej księgą wieczystą (...) za cenę 500.000 zł oraz wyrażając tego samego dnia, opisaną aktem notarialnym Rep. A nr (...), bezwarunkową zgodę na przejście na nabywcę własności opisaną nieruchomości zbył ją, ukrywając jednocześnie otrzymaną za nią kwotę 500.000 zł, a następnie w dniu 11 grudnia 2012 r. w S., opisanymi aktami notarialnymi Rep. A nr (...) i (...) umowami darowizny, darował swojemu synowi udział w wysokości 1/12 części we współwłasności nieruchomości położonej we wsi K. stanowiącej działki nr (...) o łącznej powierzchni 3 ha 35 a 27 mkw objętej księgą wieczystą (...), udział w wysokości 1/12 części we współwłasności nieruchomości położonej we wsi K. stanowiącej działkę nr (...) o łącznej powierzchni 96 a 58 mkw objętej księgą wieczystą (...) oraz udział w wysokości 1/12 części we współwłasności nieruchomości położonej we wsi K. stanowiącej działki (...) o łącznej powierzchni 38 a 82 mkw objętej księgą wieczystą (...), czym w konsekwencji udaremnił zaspokojenie swoich wierzycieli E. O. w T., Urząd Skarbowy w S. oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.,

tj. o czyn z art. 300 § 2 kk w zw. z art. 12 kk.

Wyrokiem z dnia 13 marca 2018 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach:

I. oskarżonego **K. M.** uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 300 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za czyn ten na podstawie art. 300 § 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wykonanie tak orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił ustalając okres próby na 3 (trzy) lata;

III. na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 10 (dziesięć) złotych;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego E. O. w T. kwotę 9.000 (dziewięć tysięcy) złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru;

V. zwolnił oskarżonego od opłaty oraz pozostałych kosztów sądowych, przejmując te ostatnie na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońca oskarżonego i prokurator.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie: art. 300 § 2 kk poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu przez Sąd Rejonowy, jakoby przypisanym działaniem oskarżony wypełnił znamiona określonego w tym przepisie przestępstwa, podczas gdy prawidłowa ocena ustalonych okoliczności nie uzasadniała subsumcji pod ten przepis prawa materialnego, albowiem przypisany oskarżonemu czyn nie zawiera jednego ze znamion ustawowych przestępstwa z art. 300 § 2 kk, a mianowicie tego, które określa przedmiot czynności sprawczej jako składnik majątku dłużnika zajęty lub zagrożony zajęciem;

2. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej względem K. M., polegającą na wymierzeniu mu kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3, jak również kary grzywny w rozmiarze 200 stawek dziennych po 10 zł każda, w sytuacji gdy przy uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu zasadne było wymierzenie mu za ten czyn kary 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3, jak również orzeczenie kary grzywny w rozmiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wnosił o uniewinnienie oskarżonego K. M. od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach alternatywnie z ostrożności procesowej, jeśli Sąd uzna oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu o zmianę wyroku w zakresie orzeczonej kary poprzez wymierzenie kary 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3, jak również orzeczenie kary grzywny w rozmiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda.

Prokurator również zaskarżył orzeczenie w całości, zarzucając mu na podstawie art. 427 §1 i 2 kpk oraz art. 438 pkt 1 i 3 kpk:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 71 §1 kk, polegającą na wadliwym przyjęciu tego przepisu, w pkt III zaskarżonego orzeczenia, za podstawę wymiaru kary grzywny, w sytuacji gdy przypisany oskarżonemu K. M. czyn został przez niego popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla siebie, jak i innej osoby, stąd prawidłową podstawę wymierzenia kary grzywny winien stanowić art. 33 §2 kk;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na wadliwym ustaleniu, iż sytuacja materialna oskarżonego K. M. uzasadniała ustalenie wysokości stawki dziennej orzeczonej kary grzywny na najniższym możliwym poziomie – tj. 10 zł, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż sytuacja osobista oskarżonego, w szczególnym uwzględnieniu posiadanych przez niego możliwości zarobkowych, pozwalała na ustalenie wysokości stawki dziennej grzywny na poziomie co najmniej 20 zł.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący na podstawie art. 427 §1 kpk i art. 437 § 1 kpk wnosił o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez wskazanie, że podstawę wymiaru orzeczonej wobec oskarżonego K. M. kary grzywny stanowi art. 33 § 2 kk oraz ustalenie wysokości jednej stawki dziennej orzeczonej kary grzywny na 20 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego K. M. jako bezzasadna na uwzględnienie nie zasługuje. Zdaniem Sądu Okręgowego, żaden z podniesionych w niej zarzutów nie jest słuszny.

Pierwszy z podniesionych w apelacji obrońcy zarzutów dotyczy obrazu przez sąd meriti art. 300 § 2 kk. Zdaniem skarżącego Sąd meriti wbrew wymogom art. 413 § 2 pkt 1 kpk nie zawarł w opisie czynu przypisanego oskarżonemu wszystkich ustawowych znamion przestępstwa z art. 300 § 2 kk. W szczególności dotyczyć to ma przedmiotu czynności sprawczej jako składnika majątku dłużnika zajętego lub zagrożonego zajęciem. Powyższe uchybienie powoduje, zdaniem skarżącego, konieczność zmiany wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Na poparcie swojego stanowiska skarżący przywołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2015 r. sygn. V K 93/15 (bez wskazania źródła publikacji), w którym wskazano, że opis czynu musi być dokładny. Nadto musi konkretyzować i uściślać w czym wyrażało się wypełnienie przez oskarżonego każdego ze znamion, a przy tym zmieścić się w granicach pojęć, którymi ustawa określa poszczególne znamiona.

Przenosząc treść tego judykatu na grunt sprawy niniejszej obrońca zawarł stanowisko, że w konstrukcji strony przedmiotowej przestępstwa z art. 300 § 2 kk zamieszczono szczególny warunek charakteryzujący składniki majątku, do których skierowana jest czynność wykonawcza sprawcy. Ma ona nie kierować się do majątku sprawcy w ogólności, lecz do tych jego składników, które są zajęte lub zagrożone zajęciem. W opisie czynu wypełniającego całość znamion

określanych w art. 300 § 2 kk musi być zatem zawarte sformułowanie stwierdzające zaistnienie tej szczególnej ustawowej okoliczności strony przedmiotowej.

Zdaniem skarżącego obrońcy w realiach niniejszej sprawy takiego wymogu nie spełniało ustalenie, że działanie oskarżonego polegające na zbyciu określonych składników majątku udaremniało zaspokojenie wierzycieli.

Niewątpliwie zgodzić się należy z obrońcą, że opis czynu przypisanego wyrokiem każdemu sprawcy powinien być dokładny, gdyż bezspornie wynika to z treści art. 413 § 2 pkt 1 kpk. Nadto owa dokładność o jakiej mowa w tym przepisie odnosi się do ustawowych znamion konkretnego czynu karalnego zawartego w kodeksie karnym lub innej ustawie karnej. Zgodnie bowiem z treścią art. 115 § 1 kk czynem zabronionym jest zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.

Jednakże rozpatrując powyższą kwestę należy mieć na uwadze i to, że art. 413 § 2 pkt 1 kpk określając stopień szczegółowości opisu czynu w sentencji wyroku skazującego nie zawiera wymogu, by w opisie czynu przytoczono *expressis verbis* brzmienie ustawowe wszystkich znamion czynu zabronionego. Wymogiem jest natomiast to, by określenie przypisanego czynu było dokładne, a kwalifikacja prawna była efektem subsumcji ustalonych faktów pod właściwy przepis prawa materialnego. Takie stanowisko zawarte jest chociażby w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2015 r., sygn. VKK 138/15 (OSNKW 2015/11/97), który to pogląd Sąd Okręgowy w tym składzie orzekającym w całości akceptuje.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej stwierdzić należy, że nie można zgodzić się z tym, że opis czynu przypisanego przez sąd *meriti* K. M. nie zawiera wszystkich ustawowych znamion przestępstwa z art. 300 § 2 kk.

Niewątpliwie opis czynu przypisanego oskarżonemu (nawet pomimo swojej obszerności) nie zawiera wprost stwierdzenia, że mienie będące przedmiotem aktów notarialnych z dnia 6 i 11 grudnia 2012 r. było zagrożone zajęciem. Jednakże okoliczność ta jest w sprawie bezsporna. W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że przedmiotowe akty notarialne zostały sporządzone w trakcie toczącego się przeciwko oskarżonemu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km(...). Ta okoliczność była znana oskarżonemu w dacie sporządzania obu aktów notarialnych. Skoro więc miał on świadomość toczącego się przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego to doskonale wiedział, że nieruchomości będące przedmiotowej obu aktów notarialnych są zagrożone zajęciem. Tym samym więc zbycie ich w sposób opisany w wyroku nastąpiło z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Drugi z powodów, dla których pierwszy z podniesionych w apelacji zarzutów nie może być uznany za zasadny związany jest z użyciem w opisie czynu słów „tytuły wykonawcze”. Dotyczy to tytułów wykonawczych wystawionych zarówno przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w S., jak i przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w S..

Użycie w opisie czynu takich pojęć jednoznacznie wskazuje na to, że przedmiotowe nieruchomości objęte aktami notarialnymi z 6 i 11 grudnia 2012 r. były zagrożone zajęciem. Tym samym więc nawet gdy nie zawarto w opisie czynu przypisanego oskarżonemu wprost stwierdzenia, że przedmiotowe nieruchomości były zagrożone zajęciem, to jednak okoliczność ta wynika jednoznacznie zarówno z opisu samego czynu jak i z akt sprawy.

Z powyższych więc względów przypisanie oskarżonemu przez sąd *meriti* popełnienia czynu z art. 300 § 2 kk w realiach niniejszej sprawy było słuszne.

Powyższe uwagi odnoszą się również do kwoty 500 000 zł pochodzącej ze sprzedaży przez oskarżonemu udziałów w nieruchomości, którą to kwotę ukrył przed wierzycielami.

Sąd Okręgowy nie podzielił również drugiego z zarzutów zawartych w apelacji obrońcy, który dotyczy rażącej niewspółmierności kary wymierzonej oskarżonemu.

Analiza akt sprawy oraz uzasadnienia zaskarżonego wyroku jednoznacznie wskazują na to, że sąd meriti dokonał wymiaru kary z uwzględnieniem treści art. 53 kk oraz art. 4 §1 kk, zaś apelacja obrońcy ma w tej części jedynie charakter polemiczny.

Sąd Okręgowy w całości podziela argumenty sądu meriti, które doprowadziły go do przekonania co do konieczności takiego ukształtowania kary wobec oskarżonego jak zostało to określone w wyroku.

Zdaniem Sądu Okręgowego orzeczona wobec oskarżonego kara w żadnej mierze nie może być uznana za rażąco surową. Zważyć bowiem należy, że za czyn o znacznym stopniu społecznej szkodliwości wymierzono oskarżonemu karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Już chociażby ta okoliczność sama wszakże powoduje, że nie można mówić o rażącej surowości orzeczonej wobec oskarżonego kary. Natomiast orzeczenie jej w wysokości proponowanej przez obrońcę oznaczałoby w realiach tej sprawy wymierzenie kary rażąco łagodnej. Podobnie Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do zmiany wyroku w części dotyczącej wysokości orzeczonej wobec oskarżonego grzywny (dotyczy to również apelacji prokuratora). Będzie to niewątpliwie jedyna dolegliwość jaką oskarżony odczuje w związku z popełnionym przestępstwem przy zastosowaniu wobec niego dobrodziejstwa z art. 69 kk. Jedyna zmiana jakiej Sąd Okręgowy zdecydował się dokonać w wyroku (zgodnie ze stanowiskiem prokuratora zawartym w jego apelacji) dotyczy podstawy prawnej wymiaru oskarżonemu kary grzywny. Analiza akt sprawy jednoznacznie wskazuje na to, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Tym samym więc podstawę wymiaru grzywny powinien stanowić art. 33 § 2 kk a nie art. 71 § 1 kk.

Z powyższych względów oraz na podstawie art. 437 § 1 kpk i art. 456 kpk Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 636 kpk, art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 27, poz. 152 z późn. zm.) i § 11 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800 z późn. zm.).